

Verunleikanum . .

Framhald av 1. síðu.

um 800 kr. minstulønina fram fyrir lögmanni, og sum saman við javnaðarmonnum J. P. Davidsen og J. P. Henriksen hevði tímalangar samrøður við lögmann, áður enn hann gav seg, var MAGNUS TÓRSHEIM, formaður Føroya arbeiðarafelags.

Hesum sannleika og veruleika fert tú væl ikki at reingja, harra Erlendur?

Og fiskimenn vunnur hesar 800 kr.

Minstulønin.

Vit hava sagt, at harra E. P. hevur sjálvur verið við til at sett uppskot um — bæði frá Fiskimannafelagnum og seinri sum figgjarnavndarlimur — at skerja hesa av fiskimonnum vunnur 800 kr. — minstulønina við 150 kr., soleiðis at minstulønin í dag einars er 650 kr. um mánaðin. Saman við hinum afturhaldsflokkunum eydnaðist hetta fyrir tjóðveldismonnum.

Hesin sannleiki reingist ikki!

Tú sigur, at vit einki nevna um, at sildaveiðumenn fáa 800 kr. um mánaðin.

Sanniliga hava vit gjørt tað. Sambært eina samrøðu, ið vit hoyrdu í einum skipslugarið, søgdu vit; at flestu menn á sildaveiðu vinna meira enn 800 kr., og at hetta einars var gjørt fyrir at fáa fiskimenn at liggja til havis so leingi út á veturin sum gjørligt — ofta við vánaligum skútum.

So var tað prísviðbótin.

Heldur ikki hana skulu vit hava nevnt. Ert tú, Erlendur, so stutt-mintur, at tað vóru javnaðarmenn ið komu við uppskotinum um prísviðbótina, sum eftir okkara uppskoti eisini rakk til allar útróðarmenn? Vit hava fleiri ferð borið upp á mál um hana. Tað kemur óivað illa við, tá ið vit samstundis hava nevnt um svik titt móti útróðarmonnum.

Og vit kunnu leggja aftrat, at vit eisini hava skrivað um minstulønina til útróðarmenn, ið vit vildu hava setta til 800 kr., men sum tú og tíni menn og alt hitt afturhaldið kveistraði til viks. — Útróðarmenn — hesir, ið ivaleyst hava eitt hitt torforasta og strævnasta sjólvíð — skuldu einki fáa; skuldu sita við skerdu luti — bert gjalda tykkara toll-miljónir.

Og so lonjavningin.

Tú harmast, tí vit ikki seta sær sigurskrans á hovar titt fyrir, at tú fekt lonjavningina úr 400 upp í 500 kr. Hví ikki seta hana upp í hinar skerdu 650 kr.?

Erlendur! Hevur tú nakrantíð hoyrt, at tá ið lærarar, prestar, tænaðsmenn o. s. fr. fara eftir lön, at tað verður sagt við teir: Nei, nei, 150 kr. mugu standa eftir fyrir hvønn mánað: sær fáa tit ikki fyrr enn seinri! — Jú, víst hava vit nevnt um hatta afturhaldsverkið, men aloftast í samband við, at javnaðarmenn meintu, at fiskimenn skuldu fáa alla minstulønina — 650 kr. — útgoldnað hvønn mánað, um teir sjálvir ynsktu tað.

Og so seinast tollurin.

Javnaðarmenn vildu, at allir fiskimenn, eisini teir, ið leita sær vinnu her heima, skuldu fáa bæði minstuløn og prísviðbót. Tað vildu tjóðveldismenn við hinum afturhaldsbeiggjunum sum kunnugt ikki.

Javnaðarmenn søgdu, at peningin til hetta endamál fáa vit í fyrstu syftu við einum eykaskatti — stórmannaskatt — upp á allar inntøkur omanfyri 10.000 kr., stig-víst hækkaði alt eftir inntøkunum.

Men hvussu nógv gjalda nú 20-30-50-80-100.000 kr.-mennir hesir, ið hava forráð at gjalda?

Einki!

Men í staðin fyrir vóru álagdar 1,2 milj. í tolli. Og øll vita vit, at tollurin rakar harðast tey við teimum smáum inntøkunum. Við øðrum orðum gjalda fiskimenn og arbeiðarar gildið. Teirra keypikraft var við næstseinastu tolllóg skerð við 900 kr. Nú fingur teir aftur keypikraftina skerða — við 1,2 milj. kr. Hartil skal ein stórur partur av okkara vinnumonnum, útróðarmenn — bert gjalda, men einki fáa.

Fyri at nýta Erlends egnu orð:

»Fólk, sum hava fylgt við í hesum, vita alt hetta, men vit hava kortini hildið tað vera beinast at nevna hesa ósonnu skrivning« 14. Septembers. »Hetta dómir blaðið og menn tess«.

Keypið føroyska sápu og vaskievni

Grønsápu (í leysum og í ½kg. pakkum)

Rita stongsápu

Mjøll vaskievni

Rita sápuspøinir

Teeo-vask (í fløskum)

R. A. skúripulvur

Soda

Nógv sløg av toiletsápu, m. a.:

Mopa

Grøna

Favorit

Okkara hondsápu

Barbersápu

Skólkrem, svart og brúnt. Bonevoks, Hondreinsipasta.

Fabrikk OKKARA Tórshavn.

Gamalt javnaðarmál aftur á tingi.

Stutt sagt hevur tjóðveldisflokkurin nær um einki mál borið fram á tingi, sum ikki javnaðarflokkurin hevur havt frammi ferð eftir ferð.

Seinast hevur hesin flokkur lagt fram uppskot um at tvífalda vanlukkutryggingargjöldini. Hetta er gamalt javnaðarmál sum javnaðarflokkurin hevur havt frammi ofta, men ongantíð fingið framt.

Nú hevur tjóðveldisflokkurin av nýggjum reist hetta hjartamál javnaðarmanna. Tó, tað álvarsama brek er við uppskoti tjóðveldismanna at teir áleggja fólkinum — bæði fiskimonnum og arbeiðarum, ið eru ovbyrjaðir við útreiðslum framm-anundan — at gjalda 50 % meira í trygging.

— Í javnaðarmannauppskotinum hevur verið framhildið, at skaða- og viðurgjaldsþeningurin skulu meira enn tvífoldast; men at tryggjarnir skulu tó ikki gjalda stórri tryggingargjald enn teir gjalda nú. Javnaðarmenn hava altíð hildið fram, at sóttardeyða einkjan, einkjan eftir hann, ið er deyður á songini, eisini skal fáa tað sama sum einkjan, ið situr eftir mann, ið er deyður av vanlukku í arbeiði sinum.

Hetta nevnið tjóðveldisuppskotið einki um.

So kunnu fólk spyrja, hvadani peningurin skal koma frá?

Eftir okkara uppskotið skal Tryggingarsambandið, ið eigur 11 milj. kr. og landskassin gjalda tað sum nú eftir tjóðveldisuppskotinum, fiskimenn og arbeiðarar sjálvir skulu gjalda. Har er munurin!

Allur bati bótir.

Bara fiskimenn orkaðu.

Mýs og menn.

Sjónleikurin Mýs og menn, sum vit áður hava umtalað her í blaðnum, verður leikaður í Sjónleikarhúsinum stóft í hesum mánaðinum, Enn er tó ikki við vissu avgjørt hvønn dag, hann verður sýndur fyrstu ferð.

Sjónleikurin, ið fer fram í Kaliforni, er eftir Steinbeck. O. Hermansen hevur týtt hann til føroyskt mál úr íslenskum. Erna Sigurleifsd., íslenskt leikkvinna, er leikstjóri, og er tað, sum sagt verður, so verður hetta ein sera væl leikaður sjónleikur; tí stórt arbeiði er lagt í venjingarnar, og leikararnir eru valdir millum teir bestu, vit eiga.

Th. Djurhuus.

P. M. Dam hevur sent blaðnum eina grein — eitt svar til Th. Djurhuus. — Henda grein má tíverri støða til næsta blað.

CHR. MATRAS, professari, er farin granskningarferð til Hetlands og Suðuroyggiar (Hebridurnar). — Hann man fara at verða har meginpartin av sumrinum.

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

Útgevur:
FØROYA JAVNAÐARFLOKKUR

Blaðstj.:
Villi Sørensen.
Box 76.

PRENTSMÍÐJAN Á HEYGSBREYT
TELF. 1820



Tvey, ið elska hvørt annað, kunnu valda hvørjum øðrum meira ílt enn allir teir argastu figgindarnir, ið kríggjast runt um í heiminum. Nakað soleiðis tók skaldið Viggo Stuckenberg til. Hetta geldur serstakliga tvey, ið hava elskað hvørt annað, men nú eru vorðin óvinir. Tað verður tí óivað sagt við miklum rætti, at eingi rættarmál eru so rokafull av gjølla umhugsadum óndskapi sum skilsmisumál. Tey hava í teimum góðu døgnum, tá ið tey elskaðu hvortannað, lært hvortannað at kenna til fullnar. Tey hava lært at kenna hina sonnu menniskjuna innan undir haminum. — Man kann einans skilja sínar tilkomnu medmenniskjur, tá ein veit at tað, sær siga og gera, ikki altíð avmyndar teirra sanna verumáta og heldur ikki altíð er lygn við vitandi og vilja. Men ein stórur partur av tí, menniskju vísa hvørjum øðrum, ein stórur partur av tí, ið er eins og eitt lið í tí heilskapu menniskjuni, kann vísa seg at vera verjutiltak, sum inn-anífrá er bygd upp fyrir at verja sálar-innar veikleikar. Men tey, sum hava elskað hvørt annað, hava lært hvørt annað alt ov væl at kenna. Tey hava gjøgnumskoðað tað sálarligu verjuna hjá hvørjum øðrum og vita til fullnar, hvar veikleikarnir eru at finna. Hugsanin um, at henda vitanin um eins sanna natúr er givin í kærleiks og á-litisfullum lotum og útyttad við drep-andi fullkomileika, kann hevja hitt menniskjansliga illsinnið og óndskap-in so høgt, sum annars er óvanligt. Tí tvey, sum elska hvortannað —

FESKFISKASØLUR Í VIKUNI

Dragasund 930 kassar 2427 stpd., Grunningur 979 kassar 2280 stpd., Gøtunes 294 kassar 603 stpd. Hesir seldu í Aberdeen.

Í Grimsby seldi Poppy hósdagin 806 kit fyrir 2063 stpd.

TINGBÓKIN

Út er komið 6. hefti av Tingbókini 1615—54. Einar Joensen, prentari, er útgevur.

Panting.

Tað verður her gjørt kunnigt, at dómarin hevur góðkent, at eftirstøðir av kommunuskatti og húsa-skatti fyrir 4—8 gjald 1954/55 og eldri eftirstøður, sum áður eru pantaðar til einkis, verða innheimtaðar við panting.

Farið verður undir pantingina uttan aðra ávaring tann 6. april í ár.

TÓRSHAVNAR BÝRÁÐ, tann 15. mars 1955.